

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 700, Datë 24.07.2020

“Për mbylljen e hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregimit të miellit ndaj ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK, me kushte dhe detyrimeve dhe dhënien e disa rekomandimeve për MFE, MBZHR dhe AKU”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Z. Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj. Leida MATJA	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 24.07.2020, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Mbylljen e hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregimit të miellit ndaj ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK, dhënien e detyrimeve dhe disa rekomandimeve.

Bazë ligjore: Neni 4 dhe 9, neni 24, shkronja (d), neni 26, neni 43, pika 5, neni 45 pika 1 dhe neni 70 i ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar (Ligji nr. 9121/2003).
Ligji nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit mbi hetimin e thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregimit të miellit ndaj ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK;
- Relacionit përkatës të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës.
- Pretendimeve të paraqitura nga ndërmarrjet: Agro Blend SHPK me shkresën protokolluar pranë AK nr. 56/6 prot, datë 16/07/2020 “Memo Informuese”, Miell Tirana SHA me shkresën protokolluar pranë AK nr.56/8 prot. datë 17/07/2020 “Kthim përgjigje...”, Bloja SHA me shkresën protokolluar pranë AK nr.56/7 prot. datë 16/07/2020 “Bashkëlidhur pretendimet me shkrim...”, Atlas SHA /Atlas Mills SHPK me shkresën protokolluar pranë AK nr. 56/5 prot. datë 13/07/2020 “

Pretendimet për raportin e hetimit....” , lidhur me “Raportin e hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit ndaj ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK.

- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës mbi pretendimet e paraqitura nga ndërmarrjet: Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja” SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK.

VËREN SE:

I. Procedura e ndjekur:

1. Bazuar në ankesën e paraqitur pranë Autoritetit të Konkurrencës nga ndërmarrja Besniku SHPK në lidhje me disa shqetësime të konkurrencës në tregun e importit dhe tregtimit të miellit në tregun e brendshëm, Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës filloi procedurën e monitorimit në këtë treg, në respektim të ligjit nr. 9121/2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.
2. Pas shqyrtimit të Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm “Mbi vlerësimin e ankesës në tregun e tregtimit të miellit”, në mbështetje të nenit 4 dhe 9, nenit 24, shkronja d) dhe nenit 42, pika 1, të ligjit 9121/2003, me anë të vendimit të KK nr. 551, datë 04.10.2018, “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e importit, prodhimit dhe tregtimit të grurit dhe të mielli”, i ndryshuar, vendosi hapjen e hetimit paraprak në tregun e importit, prodhimit dhe tregtimit të grurit dhe të miellit, për periudhën kohore nga 1 janar 2017 deri në 1 prill 2019, për të vlerësuar nëse ka ose jo shenja të kufizimit të konkurrencës, sipas parashikimeve të nenit 4 dhe 9 të ligjit nr. 9121/2003.
3. Në përfundim të hetimit paraprak Komisioni i Konkurrencës arriti në përfundimin se, referuar analizës së tregut të importit dhe prodhimit të grurit dhe miellit rezultoi se mund të ketë elementë të cilat mund të përbëjnë shkelje të konkurrencës apo sjellje të bashkërenduar nga ndërmarrjet që zënë peshën kryesore në treg Agro Blend, Miell Tirana, Bloja dhe Atlas referuar nenit 4 dhe 9 të ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.
4. Për sa më sipër, KK, në zbatim të nenit 4 dhe 9, nenit 24 shkronja d, nenit 26 dhe nenit 43, pika 1, të ligjit nr. 9121/2003, me anë të vendimit nr. 643, datë 25.07.2019, “Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit ndaj ndërmarrjeve “Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK”, i ndryshuar, ka vendosur hapjen e hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit ndaj ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK, për periudhën kohore nga 1 janar 2017 deri në 30 qershor 2019.

5. Në zbatim të vendimit të mësipërm të KK, bazuar në nenet 35 dhe 36 të ligjit nr. 9121/2013 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar, me Autorizimin e Komisionit të Konkurrencës nr. 421/9, datë 19.09.2019 "Autorizim inspektorësh", është dhënë autorizim inspektimi për kryerjen e inspektimeve pranë ndërmarrjeve nën hetim të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre në tregun objekt hetimi.
6. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të ligjit nr. 9121/2003, gjatë periudhës së hetimit të thelluar janë kërkuar të dhëna dhe informacion nga ndërmarrjet nën hetim, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.
7. Në zbatim të nenit 39 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, Komisioni i Konkurrencës, nëpërmjet shkresës nr.56/3 prot, datë 07/07/2020 “Dërgim Raporti”, ka ftuar ndërmarrjet: Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK që të paraqesin me shkrim pretendimet e tyre mbi konkluzionet e Raportit të hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit ndaj këtyre ndërmarrjeve.
8. Gjithashtu KK, nëpërmjet shkresës nr. 56/4 datë 07/07/2020 “Ftesë për dhënie mendimi”, i është drejtuar Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, në lidhje me problematikën e konstatuar gjatë procedurave hetimore dhe propozimit që në Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave, produkti miell i importuar të ndahet sipas karakteristikave, cilësisë së produktit, destinacionit përfundimtar të përdorimit të tij dhe përqindjes proteinike.
9. MFE në përgjigjen e saj protokolluar pranë AK me shkesën nr. 56/10 prot. datë 24/07/2020 “Mbi propozimin për ndarjen e produktit mielli importuar sipas karakteristikave cilësisë dhe destinacionit të përdorimit”, shprehet se: *“Duke qenë se kriteret për ndarjen e produktit, në rastin konkret miell gruri me Kod HS 1101, i referohen karakteristikave dhe qëllimit të përdorimit të tij pas importimit, këto elementë nuk disponohen nga autoriteti doganor. Në këto kushte, është e nevojshme që paraprakisht, nga ana e ministrisë përgjegjëse për bujqësinë, të sigurohet nëse dhe sesi mund të garantohet nga pikëpamja dokumentare dhe procedurale, që deklarimi i llojit të produktit miell gruri pranë autoritetit doganor të jetë konform ndarjes së përcaktuar.”*
10. Në përgjigje të kërkesës së KK, ndërmarrjet: Agro Blend SHPK me shkresën protokolluar pranë AK nr. 56/6 prot, datë 16/07/2020 “Memo Informuese”, Miell Tirana SHA me shkresën protokolluar pranë AK nr.56/8 prot. datë 17/07/2020 “Kthim përgjigje...”, Bloja SHA me shkresën protokolluar pranë AK nr.56/7 prot. datë 16/07/2020 “Bashkëlidhur pretendimet me shkrim...”, Atlas SHA /Atlas Mills SHPK me shkresën protokolluar pranë AK nr. 56/5 prot. datë 13/07/2020 “Pretendimet për raportin e hetimit...”, kanë paraqitur pretendimet e tyre mbi Raportin e hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregtimit të

miellit, pretendime të cilat, në respektim të nenit 39 të ligjit 9121/2003, janë marrë në konsideratë nga KK në marrjen e këtij vendimi.

II. Analiza e konkurrencës

II.1 Tregu përkatës

11. Tregu përkatës janë produktet që vlerësohen si të zëvendësueshme nga konsumatorët, ose klientët e tjerë, për sa u përket karakteristikave, çmimit dhe funksionit të tyre dhe që ofrohen, ose kërkohen nga ndërmarrjet në një zonë gjeografike me kushte të njëjta konkurrence, zonë kjo e cila veçohet nga zonat e tjera kufizuese. Përkufizimi i tregut përkatës përfshin dy dimensione:
- a) Tregu përkatës i produktit
 - b) Tregu përkatës gjeografik

II.1.a Tregu përkatës i produktit

12. Tregu përkatës i produktit përcaktohet si: *“Një treg përkatës i produktit përfshin të gjitha ato mallra dhe/ose shërbime, të cilat vlerësohen si të këmbyeshme ose të zëvendësueshme nga konsumatori, për arsye të karakteristikave të prodhimit, çmimeve dhe qëllimit të përdorimit të tyre”*. Kriteret për përcaktimin e tregut përkatës janë: zëvendësueshmëria nga ana e kërkesës, zëvendësueshmëria nga ana e ofertës, konkurrenca potenciale dhe barrierat e hyrjes në treg.
13. Bazuar në VKK nr. 643, datë 25.07.2019, “Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit ndaj ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK”, i ndryshuar, tregu përkatës i produktit përfshin:
- Tregun e importit të grurit,
 - Tregun e importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit.

II.1.b Tregu përkatës gjeografik

14. Tregu përkatës gjeografik përfshin zonën në të cilën ndërmarrjet janë përfshirë në ofertën dhe kërkesën e shërbimit, në të cilën kushtet e konkurrencës janë mjaftueshëmrisht homogjene.
15. Të gjitha ndërmarrjet janë aktive në tregjet e produktit, furnitorët dhe klientët e tyre ndodhen në të gjithë territorin e Shqipërisë. Për vlerësimin e impaktit që shkakton ofrimi, *treg gjeografik do të konsiderohet i gjithë territori i Republikës së Shqipërisë.*

II.2 Struktura e tregut

II.2.1 Tregu i importit dhe prodhimit të grurit

16. Nga analiza e tregut përkatës konkludohet se në Shqipëri, nevojat për grurë sigurohen nga tregu ndërkombëtar dhe nga prodhimi vendas. Përveç grurit të zakonshëm në vend importohen dhe tipe të tjera, që nuk janë objekt i këtij hetimi. Gruri i prodhuar në vend kryesisht përpunohet privatisht në mullinj të vegjël lokal dhe konsumohet nga vetë familjet e fermerëve. Importi total i grurit të zakonshëm, për vitin 2017 është 213,711 ton, për vitin 2018, 237,750 ton dhe 92,822 ton për periudhën janar-qershor 2019.
17. Ndërmarrjet importuese të grurit klasifikohen në dy kategori: importues të cilët kanë aktivitet të tyre blerjen dhe shitjen e grurit dhe importues që krahas shitjes së grurit kanë linja të përpunimit të tij duke tregtuar edhe miell. Pjesa më e madhe e fabrikave të blojës përpunojnë grurin e importit. Por kjo nuk e përjashton faktin që këto ndërmarrje të jenë aktive edhe në tregun lokal si furnitorë apo si blerës të grurit.
18. Nga analiza e strukturës dhe pjesëve të tregut të importit të grurit të zakonshëm mund të themi se struktura e integruar e 4 ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA dhe Atlas SHA / Atlas Mills SHPK ka krijuar një qëndrueshmëri e cila vjen si rezultat i politikave të tyre për shfrytëzim të linjave të prodhimit të miellit. Gjatë vitit 2018 vihet re një ulje e pjesëve të tregut të ndërmarrjeve vetëm importuese të grurit. Kjo situatë bën që ndërmarrjet e blojës të jenë faktor i rëndësishëm në përcaktimin e ofertës së grurit në tregun e brendshëm. Respektivisht, Miell Tirana SHA XX%, Agro Blend SHPK XX%, Bloja SHA XX%, dhe Atlas Mills SHPK XX% (pa marrë në konsideratë faktin se një nga ndërmarrjet kryesore të importit të grurit të zakonshëm, Besniku SHPK zotëron 100% të pronësisë së ndërmarrjes tjetër kryesore Atlas Mills SHPK dhe se të dy ndërmarrjet kanë shpesh marrëdhënie klient – furnitor).
19. Për të gjithë periudhën hetimore burimi më i madh i furnizimit me grurë për Shqipërinë mbetet Federata Ruse me XX-XX%. Për vitin 2018 vërehet se nuk ka sasi të importuar nga Ukraina, e cila për vitin 2017 zinte rreth XX% të sasisë së importuar të grurit, por vetëm për gjashtëmuorin e parë të 2019, nga Ukraina janë importuar më shumë sasi se në vitin 2017. Për periudhën janar – qershor 2019, duket se sasi të importuara nga Serbia janë rreth XX% e sasive të importuara më parë nga ky vend.

II.2.2 Tregu i importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit

20. Nga analiza e strukturës dhe pjesëve të tregut të importit të miellit, për ndërmarrjet nën hetim, vërehet se ndërmarrjet Agro Blend SHPK dhe Atlas SHA / Atlas Mills SHPK zotërojnë pjesë shumë të vogla të tregut të importit të miellit. Ndërsa ndërmarrjet Miell Tirana SHA dhe Bloja SHA nuk rezultojnë si ndërmarrje importuese të miellit. Rrjedhimisht nuk rezulton asnjë ndërmarrje të zotërojë pozitë dominuese, si dhe nuk vihet re qëndrueshmëri e pjesëve të tregut për ndërmarrjet objekt hetimi për pasojë nuk kemi shkelje të nenit 9 të ligjit 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.
21. Në lidhje me vendet të origjinës rezulton se vendet kryesore të importit janë vendet që lidhen me Shqipërinë me transport tokësor, kushtëzuar kjo nga fakti që burim

furnizimi janë vende kufitare me vendin tonë. Gjatë viteve 2017 e 2018 të periudhës së hetimit, konstatohet se burimet kryesore të furnizimit janë Kosova dhe Serbia, ndërkohë që për 6-mujorin e parë të 2019, furnizimi nga Kosova ka rënë ndjeshëm si pasojë e ndërprerjes së kontratës për furnizim me miell i ndërmarrjes Besniku SHPK.

22. Përsa i përket pjesëve të tregut, si në tregun e importit të grurit të zakonshëm, si në tregun e importit të miellit vlerësohet se ndërmarrjet nën hetim nuk kanë qëndrueshmëri të pjesëve të tregut.
23. Nga analiza e strukturës së tregut rezulton se ndërmarrjet importuese të grurit janë edhe prodhueset më të mëdha të miellit në vend, tre nga ndërmarrjet nën hetim, Miell Tirana SHA, Agro Blend SHPK, dhe Bloja SHA, janë dhe ndërmarrjet importuese më të mëdha të grurit të zakonshëm, *triticum aestivum*. Të vepruarit në këto tregje, zotërimi i sasive të mëdha të lëndës së parë dhe i linjës prodhuese krijon kushtet e integritimit vertikal në tregun e grurit dhe të miellit. Ky integrim e modifikon strukturën e tregut sepse shton një dimension në lidhjen midis konkurrentëve. Efektet e integritimit të ndërmarrjeve çojnë në rritjen e efikasitetit të cilat nuk do të mund të arriheshin pa integrimin vertikal dhe gjithashtu krijon mundësinë për përjashtimin e firmave jo të integruara dhe pengesave financiare të mëdha në hyrje.
24. Duke qenë se ndërmarrje operojnë në të gjithë nivelet e tregut, konkretisht në tregun e importit të grurit, importit, prodhimit dhe tregtimit të miellit, bëjnë që ndërmarrjet Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA dhe Atlas Mills SHPK, të zotërojnë pjesën më të madhe në treg si rezultat i integritimit vertikal, të kufizojnë ose kontrollojnë prodhimin në tregun e prodhimit të miellit.

II.2.3 Barrierat ligjore dhe ekonomike

25. Në treg nuk ekzistojnë barrierat ligjore për hyrje të reja. Integrimi vertikal i ndërmarrjeve është një barrierë e fuqishme për hyrje të reja në treg, dhe sidomos në tregun e prodhimit të miellit, ku ndërmarrjet më të mëdha të importit të grurit janë dhe prodhuesit më të mëdhenj të miellit në vend.
26. Pozita e konsoliduar e ndërmarrjeve në treg, qëndrueshmëria e pjesëve të tregut ndër vite, eksperiencia apo reputacioni, teknologjia dhe kapacitetet e larta përpunuese krijojnë vështirësi për një hyrës të mundshëm të ri. Për këtë arsye, një hyrje e re në këtë treg kërkon një investim shumë të madh dhe mundësisht integrim vertikal (të sigurojë lëndën e parë nga importi) për të përballuar tregun.

II.2.4 Fuqia kundërvepruese

27. Fuqia kundërvepruese e klientëve është e vogël si në tregun e shitjes së grurit ashtu dhe në tregun e prodhimit të miellit. Blerësit e grurit (blojet e vogla) janë ndërmarrjet të detyruara të sigurojnë lëndën e parë për të mbajtur në punë linjat e prodhimit, të punësuarit e tyre dhe klientët e tyre të miellit. Fuqia e klientëve të miellit për të

kundërvepruar është edhe më e dobët se e klientëve të grurit, pasi klientët (furrtarët) janë biznese të vogla që janë të detyruara të pranojnë çmime të caktuara prej furnitorëve të mëdhenj.

II.2.5 Fuqia ekonomike dhe financiare e ndërmarrjeve

28. Bazuar në analizën e fuqisë ekonomike dhe analizën e pasqyrave financiare të administruara, ndërmarrjet në hetim operojnë me norma fitimi të ulta nga XX%-XX%. Për ndërmarrjet shohim se norma e fitimit është përgjithësisht pozitive, përveç Bloja SHA në vitin 2018 (me XX % humbje). Norma e fitimit kryesisht është afërsisht XX% (Besniku SHPK, Bloja SHA dhe Miell Tirana SHA) për gjysmën e rasteve kur kjo normë është pozitive (XX%, XX% dhe XX%) dhe në tre raste kjo normë është mbi XX% (Agro Blend SHPK 2017, 2018, Besniku SHPK 2017) dhe një rast shumë e ulët, XX% që korrespondon me ndërmarrjen Atlas Mills SHPK gjatë periudhës që sapo kishte nisur aktivitetin në fund të vitit 2018. Nga analiza e ekonomike dhe financiare e ndërmarrjeve, vërehet se ndërmarrjet nën hetim operojnë me norma fitimi relativisht të ulëta.
29. *Për sa më sipër, duke vlerësuar pjesët e tregut, pengesat e hyrjes në treg, fuqinë kundërvepruese dhe fuqinë ekonomike dhe financiare të ndërmarrjeve rezulton se asnjë nga ndërmarrjet nuk përmbush kriteret e nenit 8, duke mos zotëruar pozitë dominuese në tregun përkatës.*

II.3 Sjellja e ndërmarrjeve në treg

30. Nga analiza e sjelljes së ndërmarrjeve nën hetim në lidhje me çmimin e importit të grurit rezulton se ndërmarrjet nën hetim blejnë me çmime të përafërta, sasitë e importuara të ndërmarrjeve nën hetim nuk ndjekin trendin e çmimit CIF për të krijuar rezerva kur çmimi bie dhe për t'i përdorur këto rezerva kur çmimi është me i lartë, dhe nuk rezulton të ketë blerje në furnitorë të përbashkët.
31. Nga analiza e sjelljes së ndërmarrjeve nën hetim Bloja SHA, Atlas Mills SHPK, Miell Tirana SHA dhe Agro Blend SHPK, që zotërojnë pjesën më të madhe të tregut të importit të grurit, prodhimit dhe tregimit të miellit si rezultat i integritit vertikal, në lidhje me çmimin në tregun shitjes së miellit vërehet se aplikojnë çmime të përafërta, sjellje bashkërenduar e cila bie nën kushtet e nenit 3, pika 4 dhe nenit 4 pika 1 gërma a) e ligjit nr. 9121/2003.
32. Ndërmarrjet nën hetim, caktojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë çmimet e shitjes pothuajse të njëjta, sjellje e cila bie në kundërshtim me nenin 3 pika 4, dhe nenin 4 pika 1 gërma a dhe b, e ligjit nr. 9121/2003 pasi caktohen çmimet të shitjes dhe kufizojnë konkurrencën duke kontrolluar prodhimin në tregun e miellit për shkak të integritit vertikal.

33. Nga analiza e sjelljes së ndërmarrjeve nën hetim në lidhje me çmimin e shitjes së miellit për bukë vërehet se çmimet mesatare mujore gjatë periudhës hetimore janë të qëndrueshme për të njëjtën ndërmarrje dhe të përafërta midis ndërmarrjeve. Gjithashtu, edhe çmimet mesatare të tremujorëve rezultojnë se janë të përafërta. Ndërmarrja Atlas Mills SHPK, gjatë vitit 2018 pas përqendrimit, kohë kur pronësia e saj është transferuar ndërmarrjes Besniku SHPK me VKK nr. 622, datë 13.05.2019 “Mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet blerjes së 100% të kuotave të shoqërisë Atlas Mills SHPK nga shoqëria Besniku SHPK, ka shitur miell në tregun e tregtimit të miellit për bukë me çmime më të ulta se konkurrentët e tjerë; Por gjatë vitit 2019, ndërmarrja Atlas Mills SHPK ndjek çmimet e konkurrentëve të tjerë në tregun e tregtimit të miellit për bukë.
34. Përsa më sipër, ndërmarrjet nën hetim, caktojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë çmimet e shitjes pothuajse të njëjta, sjellje e cila bie në kundërshtim me nenin 3 pika 4, dhe nenin 4 pika 1 gërma a dhe b, e ligjit nr. 9121/2003 pasi caktohen çmimet të shitjes dhe kufizojnë konkurrencën duke kontrolluar prodhimin në tregun e miellit për shkak të integritimit vertikal.

III. Problematikat e tregut

35. Tregu objekt hetimi paraqitet problematik duke qenë se produkti miell për ëmbëlsira futet në tregun vendas si miell gruri pa përcaktuar destinacionin e tij përfundimtar dhe rrjedhimisht edhe cilësinë. Për këtë arsye mund të themi se çmimi i ulët i importit favorizon ndërmarrjet në treg, duke i vendosur ndërmarrjet prodhuese në kushte të pafavorshme të konkurrencës.
36. AKU, në rolin e mbikëqyrësit të cilësisë dhe sigurisë së produkteve ushqimore, nuk përcakton nivelin e proteinës (% proteinike) në “Raportet e Provës” marrë në PIK (Pikat e Inspektimit Kufitar) për produktin miell, duke sjellë për pasojë mos identifikimin e llojit të produktit apo të cilësisë së tij. Ky fakt u jep mundësinë importuesve të miellit të operojnë në treg me çmime më të ulta, për produkte cilësisht të ndryshme duke deformuar tregun.
37. Një tjetër arsye që lehtëson hyrjen e këtyre mallrave në treg është dhe mos kodifikimi doganor sipas karakteristikave dhe cilësisë së produktit, pra duke mos përcaktuar destinacionit përfundimtar të produktit (konkretisht miellit) siç dhe rekomandohet në udhëzimin e Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Konkretisht DPD nuk e ka të parashikuar në “Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave 2020” ndarjen e produktit miell gruri sipas karakteristikave dhe cilësisë së produktit dhe destinacionit përfundimtar të produktit (konkretisht miellit) siç dhe rekomandohet në udhëzimin e Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural nr. 207, datë 31.03.2015. Ky element regjistrimi i produktit pengon identifikimin e llojit të produktit (miell) sipas cilësisë dhe destinacionit përfundimtar të përdorimit.
38. Ky treg paraqitet problematik duke qenë se ky produkt futet në tregun vendas si miell gruri pa përcaktuar destinacionin e tij përfundimtar të përdorimit, përqindjen e proteinës dhe rrjedhimisht cilësinë e produktit. Për këtë arsye mund të themi se çmimi

i ulët i importit të miellit me përqindje proteinike të ulët, nëse është përdorur jashtë qëllimit të tij të përcaktuar, favorizon ndërmarrjet importuese, si rrjedhojë deformon tregun, duke i vendosur ndërmarrjet prodhuese në kushte të pafavorshme të konkurrencës. Situatë e favorizuar edhe nga mos kodifikimi doganor sipas karakteristikave dhe cilësisë së produktit, pra duke mos përcaktuar destinacionin përfundimtar të produktit siç dhe rekomandohet në udhëzimin nr.207/2015 të MBZHR.

39. Në përmbledhje të analizës më sipër vihet re se rënia e importit të miellit për ëmbëlsira, konsumatori final nuk ka ndierë nevojën e mungesës së këtij produkti, gjë e cila të çon në dyshimin e arsyeshem që mielli i importuar për ëmbëlsira ndryshon destinacion e për pasojë analiza e bërë më sipër, ka kufizime për këtë arsye.

Referuar konkluzioneve të mësipërme, rezulton se: nga analiza e sjelljes së ndërmarrjeve nën hetim Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK, në tregun e importit të grurit, importit, prodhimin dhe tregtimin të miellit, janë konstatuar shkelje të ligjit të konkurrencës, në kundërshtim me nenin 3 pika 4, dhe nenin 4 pika 1 gërma a dhe b të ligjit 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” pasi këto ndërmarrje bashkërendojnë sjelljen duke caktuar çmimet e shitjes dhe duke kontrolluar prodhimin në tregun e miellit për shkak të integritimit vertikal.

PËR KËTO ARSYE:

KK, në mbështetje të nenit 4 dhe 9, nenit 24, shkronja (d), neni 26, neni 43, pika 5, neni 45 pika 1 dhe neni 70 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

- I. Mbylljen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e importit të grurit, importit, prodhimin dhe tregtimin të miellit.
- II. Konstatimin e sjelljes së bashkërenduar midis ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK, në tregun e importit të grurit, importit, prodhimin dhe tregtimin të miellit, pasi këto ndërmarrje bashkërendojnë sjelljen duke caktuar çmimet e shitjes dhe duke kontrolluar prodhimin në tregun e miellit për shkak të integritimit vertikal, sjellje e cila bie në kushtet e zbatimit të nenit 3 pika 4, dhe nenin 4 pika 1 gërma a dhe b të ligjit 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.
- III. Detyrimin e ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA, Atlas SHA dhe Atlas Mills SHPK si vijon:
 1. Të mos caktojnë, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, çmimet e blerjes ose të shitjes, apo çdo kusht tjetër tregtimi;
 2. Të mos kufizojnë ose kontrollojnë prodhimin, tregjet, zhvillimin teknik ose investimet;

3. Të mos ndajnë tregjet ose burimet e furnizimit;
 4. Gjatë periudhës së monitorimit të raportojnë çdo 3 (tre) muaj pranë AK-së të dhëna mbi blerjet dhe shitjet në përmbushje të detyrimeve të dhëna sipas kësaj pike.
- IV. T'i rekomandojë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, që në bashkëpunim me njëra-tjetrën, të sigurojnë nxjerrjen e një akti nënligjor të përbashkët për të realizuar ndarjen e produktit miell i importuar sipas karakteristikave, cilësisë së produktit, destinacionit përfundimtar të përdorimit tij dhe përqindjes proteinike në “Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave” siç përcaktohet në udhëzimin nr. 207, datë 31.3. 2015 të MBZHR:
- miell gruri për prodhim buke me përqindje proteinike 12%;
 - bazë picash, kruasan, petë me përqindje proteinike 12.5%;
 - miell për ëmbëlsira, kek, biskota, petulla me përqindje proteinike 9%;
 - makarona me përqindje proteinike 11%.
- V. T'i rekomandojë Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit, si autoriteti mbikëqyrës i cilësisë dhe sigurisë së produkteve ushqimore:
- a) Pas përditësimit të “Nomenklatures së Kombinuar të Mallrave”, në zbatim të pikës IV, Autoriteti Kombëtar i Ushqimit të mundësojë kontrollin e nivelit të proteinës (% proteinike) për produktin miell importi me qëllim përdorimin e këtij produkti në destinacionin përfundimtar tij.
- VI. Moszbatimi i përmbushjes së pikës III të këtij vendimi, në zbatim të nenit 73 dhe 74 të ligjit nr. 9121/2003, ndëshkohet me penaltetet përkatëse.
- VII. Monitorimin e sjelljes së ndërmarrjeve Agro Blend SHPK, Miell Tirana SHA, Bloja SHA dhe Atlas Mills SHPK për një periudhë 1 (një) vjeçare.
- VIII. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e këtij vendimi të gjitha palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS